

1893. évi XIX. törvénycikk

a fizetési meghagyásokról¹

1. § Fizetési meghagyás útján érvényesíthetők azok a követelések, a melyek járulékok nélkül 1000 koronát meg nem haladó pénzüsszeg fizetésére vagy 1000 korona értéket meg nem haladó határozott mennyiségű helyettesíthető dolgok, avagy értékpapírok szolgáltatására irányulnak; a mennyiben per esetére az 1893. évi XVIII. tc. értelmében sommás eljárás alá tartoznak, vagy az 1877. évi XXII. tc. értelmében községi bíróság elé vannak utalva.

2. § Fizetési meghagyás kibocsátása kizárólag a kir. járásbíróságok hatáskörébe tartozik.

Illetékes az a kir. járásbíróság, a mely a törvénykezési rendtartás szabályai szerint a követelés iránti perben eljárhat; - községi bíróság elé utalt ügyekben pedig az a kir. járásbíróság, melynek területén a követelés iránti perben illetékes községi bíróság székhelye fekszik.

A bíróság a kérelemben előterjesztettek alapján hivatalból vizsgálja meg illetékességét.

3. § Fizetési meghagyás kibocsátása az illetékes kir. járásbíróságnál szóval vagy írásban kérhető.

A kérelemnek magában kell foglalnia:

1. A felek megjelölését, nevük, állásuk vagy foglalkozásuk és lakásuk szerint.

2. Azon tények megjelölését, a melyekből a hitelező követelését származtatja.

Ha a követelésről okirat van kiállítva, erre hivatkozni kell.

3. A követelés tárgyának és mennyiségének, valamint járulékeinak határozott előadását.

Ha a követelés több tételből áll, minden tétel annak alapja, tárgya és mennyisége szerint előadandó.

4. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet.

Az írásban előterjesztett kérelemben megjelölendő a bíróság is.

Ha a követelés nem pénzre irányul, a hitelezőnek meg kell szabnia a pénzüsszeget, melyet a teljesítés helyett elfogadni kész.

A kérelem ugyanazon adós ellen több követelés tekintetében és több adós ellen ugyanazon követelés tekintetében együtt terjeszhető elő. Az utóbbi esetben előadandó, hogy a tartozás az adóstársakat minő arányban, illetőleg minő összegben terheli. Ha az adóstársak egyetemleges kötelezettek, ezt külön ki kell fejezni.

A kereset beadásához kötött magánjogi hatály a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésével áll be.

4. § A bíróság a kérelmet az ellenfél meghallgatása nélkül intézi el.

A kérelem visszautasítandó: ha a fizetési meghagyás kibocsátásának az 1. §-ban előadott esete fenn nem forog; ha a bíróság nem illetékes, ha a kérelem a 3. § kellékeinek meg nem felel; vagy ha a kérelem tartalmából az tűnik ki, hogy a követelés alyptalan, birói uton nem érvényesíthető, még le nem járt, vagy érvényesítése még nem teljesített viszontszolgáltatástól függ.

A kérelem visszautasításának van helye továbbá: ha a kérelem szerint a fizetési meghagyás nem azon a területen lenne kézbesítendő, a melyen a jelen törvény hatályban van.

Visszautasítandó a kérelem abban az esetben is, ha a visszautasítás oka a követelésnek vagy járulékeinak csak egy részére terjed ki. Egy kérelemben összefoglalt több követelés azonban az elintézésnél elkülönítve bírálendő el.

¹ Szentesítve: 1893. VI. 28. Kihirdetve: 1893. VII. 1.

A szóval előadott kérelmet visszautasító végzés nyomban kihirdetendő és írásban csak kérelemre adandó ki.

A visszautasító végzés ellen a kézbesítéstől vagy kihirdetéstől számított nyolcz nap alatt szóval előadandó vagy írásban egy példányban benyújtandó felfolyomódásnak van helye, a mely felfolyomódás felett a kir. törvényszék további felfolyomódás kizárásával határoz.

5. § Ha a kérelem teljesítése ellen akadály nem forog fenn: a bíróság „fizetési meghagyás”-t bocsát ki, a mely magában foglalja:

1. a név, állás vagy foglalkozás és lakhely szerint megjelölendő adóshoz intézett azt a meghagyást, hogy a hasonló módon megjelölt hitelező követelését - mely utóbbinak alapja is megjelölendő - járulékaival, ideértve a számszerint megállapított költséget is (22. §), a meghagyás kézbesítésétől számítandó 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett, elégítse ki; továbbá

2. az adósnak figyelmeztetését, hogy a fizetési meghagyást, minden más jogorvoslat kizárásával, csakis ellentmondással támadhatja meg, melyet azonban indokolni nem tartozik;

3. azt a figyelmeztetést, hogy ha az adós az ellentmondást a fizetési meghagyás kézbesítésétől számítandó 15 nap alatt elő nem terjeszti: az ezen határidő után beadott ellentmondás a végrehajtás elrendelését, foganatosítását meg nem akadályozza.

Ha a követelés nem pénzre irányul: a fizetési meghagyásban különösen megemlítendő, hogy az adós kötelezettségének ama pénzösszeg fizetése által is eleget tehet, melyet a hitelező a követelt dolog vagy értékpapir helyett elfogadni késznek nyilatkozott.

6. § A hitelezőnek ugyanazon adós elleni több követelése iránt egy fizetési meghagyás bocsátható ki, de abban minden egyes követelés járulékaival tételenként külön sorolandó fel. Ha a hitelező a követeléseket a 3. § utolsóelőtti bekezdése szerint egy kérelembe foglalta: a költség az egyes követelések összege után külön állapítandó meg.

Több adós ellen egy fizetési meghagyás csak abban az esetben bocsátható ki, ha a követelés az adósokat közösen terheli. Ez esetben a fizetési meghagyásban ki kell tenni, hogy a követelés és járuléka az adóstársakat egyetemlegesen, illetőleg minő arányban vagy egyenkint minő összegben terhelik.

7. § A fizetési meghagyás a felek mindenkének a polgári törvénykezési rendtartás szabályai szerint kézbesítendő. Az adósról nézve azonban csak akkor bír hatálylyal a kézbesítés, ha az azon a területen foganatosítottatik, a melyen a jelen törvény hatályban van; és pedig oly módon, hogy a fizetési meghagyás magának az adósnak vagy törvényes képviselőjének saját kezébe kézbesítettik, vagy ha azt elfogadni vonakodik, nála hagyatják. Posta útján a fizetési meghagyás az adós részére nem kézbesíthető.

A kézbesítő tartozik a kézbesítés alkalmával az irni nem tudó adósnak vagy törvényes képviselőnek a fizetési meghagyás tartalmát az adós vagy a törvényes képviselő által értett nyelven megmagyarázni és őt ellentmondási jogára, valamint arra is figyelmeztetni, hogy ha 15 nap alatt a követelést és járulékait ki nem fizeti, se pedig a fizetési meghagyásnak ellent nem mond: ellene a fizetési meghagyás alapján kielégítési végrehajtás elrendelésének lesz helye. A kézbesítő ezen megmagyarázás és figyelmeztetés megtörténtét a kézbesítési iven tanusítani tartozik.

Az a kézbesítő, a ki a kézbesítésnél az előirt szabályokat meg nem tartja, tíz koronáig, ismétlés esetében husz koronáig terjedhető rendbirsággal büntetendő. A rendbirságot a fizetési meghagyást kibocsátó járásbíróság szabja ki s az erre vonatkozó határozat ellen a marasztalt csak előterjesztéssel élhet. A járásbíróságnak az előterjesztés következtében hozott határozata ellen felfolyomódásnak helye nincs. A kiszabott rendbíróság 15 nap alatt fizetendő, ellenesetben közigazgatási uton hajtatik be.

A fizetési meghagyásnak az adós kezeihez szabály szerint történt kézbesítése, a kereset kézbesítésének hatályával bír.

8. § A fizetési meghagyásnak az adós ellentmondhat. Az ellentmondást indokolni nem szükséges. Az ellentmondás előszóval vagy írásban, egy példányban, rendszerint (9., 12. §) annál a bíróságnál terjesztendő elő, a mely bíróság a fizetési meghagyást kibocsátotta.

Az ellentmondás a fizetési meghagyás kézbesítése alkalmával is előterjeszhető oly módon, hogy azt maga az adós a kézbesítési ivre reáírja és aláírja, vagy ha irni nem tud, felhívására az ellentmondást a kézbesítő vezeti a kézbesítési ivre s az ellentmondó nevét azon megjegyzéssel írja alá, hogy az ellentmondó irni nem tud.

Az adós részéről a fizetési meghagyás ellen bármely elnevezés alatt előterjesztett kifogás ellentmondásnak tekintendő.

Az ellentmondásról és előterjesztésének időpontjáról a bíróság a hitelezőt hivatalból értesíti és az ellentmondónak, ha kívánja, bizonyítványt ad.

9. § Ha a fizetési meghagyást, az azt kibocsátó járásbíróság székhelyén vagy területén kívül kell kézbesíteni: a kézbesítés végett az illetékes járásbíróság keresendő meg és ez esetben az ellentmondás akár írásban, akár előszóval a megkeresett bíróságnál is előterjeszhető.

A megkeresett bíróság az előszóval előterjesztett ellentmondást a kézbesítési iven jegyzi meg s a kézbesítési ivet - az írásban netalán benyújtott ellentmondással - megküldi a megkereső bíróságnak. Ha az adós ellentmondást elő nem terjeszt: a kézbesítési iv csak a kézbesítéstől számított 15 nap elteltével küldendő meg a megkereső bíróságnak.

A megkeresett bírósághoz később beérkezett vagy nála előszóval előterjesztett ellentmondásról a megkereső bíróság haladéktalanul értesítendő.

10. § Ha az adós a fizetési meghagyásnak a kézbesítéstől számított 15 nap alatt ellentmondott: a hitelező kérelmére, a fizetési meghagyás alapján, kielégítési végrehajtásnak van helye.

Helyettesíthető dolgok vagy értékpapírok iránti ügyekben az adós a végrehajtási eljárás során is jogositva van kötelezettségét az által is teljesíteni, hogy a fizetési meghagyásban egyenértékül megjelölt készpénzösszeget és a felmerült költséget megfizeti.

A végrehajtási kérelem - ha a végrehajtás nem ingatlanra vezetendő - a bíróságnál egy példányban, írásban vagy előszóval terjeszhető elő; az utóbbi esetben a kérelemről jegyzőkönyvet kell felvenni. Ingatlanra vezetendő végrehajtás elrendelése iránti kérvényt az 1881:LX. tc. rendelkezéseinek megfelelően kell benyújtani.

A végrehajtást rendelő végzésben, a fizetési meghagyás keltére és számára való hivatkozás mellett, a feleknek neve, állása vagy foglalkozása és lakhelye, valamint a követelés járulékaival és alapjának megjelölése mellett kiteendő, és az adós az ellentmondás előterjesztésére szolgáló záros határidőre (12. §) figyelmeztetendő.

11. § A fizetési meghagyás hatálya és végrehajthatósága megszűnik:

a) ha a fizetési meghagyás annak keltétől számított egy év alatt az adósnak nem kézbesítettett;

b) ha az adós ellen a teljesítési határidő leteltétől számított egy év alatt a végrehajtás nem kéretett;

c) ha az ingóságokra vezetendő végrehajtási foglalás az utóbb említett egy évi határidő alatt, avagy ha a végrehajtást rendelő végzés a hitelezőnek az egy évi határidő után kézbesítettett, e kézbesítéstől számított 30 nap alatt nem foganatosított, vagy foganatosítása megkísérelve nem lett.

12. § Az ellentmondás a 10. §-ban említett 15 nap eltelte után is előterjeszhető mindaddig, míg a fizetési meghagyás alapján kielégítési végrehajtást rendelő végzésnek az adós részére történt kézbesítésétől számított 30 nap el nem telt. E záros határidő eltelte után előterjesztett ellentmondás visszautasítandó.

A 30 napi határidő alatt az ellentmondás a végrehajtás foganatosítására megkeresett bíróságnál is előterjeszthető, minek megtörténtéről a fizetési meghagyást kibocsátó bíróság haladéktalanul értesítendő. Ha a végrehajtást rendelő végzést a kiküldött a végrehajtás foganatosításakor kézbesíti: ez alkalommal az ellentmondás a kiküldötnél is előterjeszthető s ennek megtörténte a végrehajtási jegyzőkönyvbe vezetendő be.

A 30 napi határidő elteltével az ellentmondással meg nem támadott fizetési meghagyás jogerejű ítélet erejével bír és ellene csakis perújításnak és semmiségi keresetnek van az általános szabályok szerint helye.

13. § A 10. § alapján elrendelt végrehajtás foganatosítása csak a követelés biztosításáig terjedhet, s ezért - az 1881:LX. tc. 104. §-ának eseteit kivéve - árverés el nem rendelhető és nem foganatosítható; a végrehajtás folytán befolyt összeg a végrehajtató kielégítésére nem fordítható, hanem bírói kézhez teendő le, a lefoglalt követelés a végrehajtatóra át nem ruházható, helyettesíthető dolgok és értékpapírok iránti ügyekben pedig csak a marasztalási tárgy lefoglalásának és zár alá vételének, s a marasztalás tárgyának hiánya esetén, a tárgy egyenértéke erejéig vezetendő foglalásnak van helye.

Ez a korlátozás a végrehajtást elrendelő végzésben kimondandó, a végrehajtás foganatosítása után pedig a jegyzőkönyv a végrehajtást elrendelő bírósághoz bemutatandó.

Ha az adós a 12. §-ban megállapított határidő alatt ellentmondást elő nem terjesztett, vagy ha a bíróság az ellentmondás következtében megtartott tárgyalás alapján végrehajtható marasztaló ítéletet hozott (17. §): a bíróság hivatalból kimondja, hogy a kielégítési végrehajtás a fentebbi korlátozás nélkül folytatandó s e végből az iratokat a kiküldötnék kiadja, illetőleg a végrehajtást foganatosító bíróságot megkeresi. A kiküldött a további végrehajtási cselekményeket a végrehajtatónak szóbeli vagy írásbeli jelentkezésére foganatosítja.

14. § A követelés vagy járulékai vagy azoknak egy része ellen emelt ellentmondással az egész fizetési meghagyás van megtámadva. Ha azonban a fizetési meghagyás több önálló követelés iránt volt kibocsátva és az adós kifejezetten csak a követelések egyikének vagy egynémelyikének mondott ellent: az ellentmondás a fizetési meghagyást a többi követelések tekintetében nem érinti.

Több adóstárs közül az egyik adóstársnak ellentmondása, az alábbi korlátozással, a többi adóstárs javára is szolgál.

Az adós ellen kielégítési végrehajtás elrendelésének van helye akkor: ha 15 nap alatt azon naptól, melyen a fizetési meghagyás neki kézbesített, se ő maga, se pedig valamely adóstársa ellentmondással nem élt.

A végrehajtás foganatosítására nézve a 13. §-ban megállapított korlátozás a végrehajtást szenvedő adóstársra nézve megszűnik, ha 30 nap alatt azon naptól, melyen a végrehajtást rendelő végzés neki kézbesített, se ő maga, se pedig valamely adóstársa ellentmondással nem élt.

15. § A fizetési meghagyás alapján kért végrehajtás elrendelésére, foganatosítására s általában a végrehajtási eljárásra - ide értve az eljárás során használható jogorvoslatokat is - a 10-13. és 16. §-ban foglalt eltérésekkel, a végrehajtásra vonatkozó általános szabályok, községi bíróság elé utalt ügyekben az 1877:XXII. törvénycikknek szabályai alkalmazandók.

A végrehajtást rendelő végzés a végrehajtást szenvedőnek, a végrehajtás foganatosítása alkalmával, községi bíróság elé utalt ügyekben is kézbesítendő.

16. § A 13. §-ban foglalt korlátozással elrendelt és az 1881:LX. tc. szerint foganatosított végrehajtás esetében, az igénykereset beadását tárgyzó felhívás kibocsátására és az igénykereset halasztó hatályára az 1881:LX. tc. 89., 90., 91. és 93. §-nak intézkedései alkalmazandók.

Az 1877:XXII. tc. szerint foganatosított végrehajtás esetében igénykereset csak a foglalás napjától számított nyolcz nap alatt adható be és pedig a kiküldöthöz, a ki a beadott igénykeresetet további eljárás végett a kiküldő bíróság elé terjeszti. Az ilyen igénykeresetet a bíróság a sommás eljárás szabályai szerint tárgyalja és dönti el. Az elsőbíróság határozata ellen felebbvitelnek helye nincsen.

17. § Ha az adós a fizetési meghagyást kellő időben ellentmondással támadta meg: a fizetési meghagyást kibocsátó bíróság bármelyik fél kérelmére, a fizetési meghagyás kézbesítése által megindítottak tekintendő pernek sommás eljárás szerinti tárgyalására határnapot tűz és arra a feleket megidézi. A hitelező az idézés iránti esetleges kérelmet a fizetési meghagyás iránti kérelemben előlegesen is előadhatja, az adós pedig az ellentmondással együtt az idézési kérelmet is előterjesztheti.

E szabályok állanak azokra az ügyekre is, a melyek különben per esetére a községi bíróság hatáskörébe tartoznának. Ezekben az ügyekben a sommás eljárás szabályai, az 1893. évi XVIII. tc. 225. §-ának a 3. és 4. pontjaiban foglalt eltérésekkel alkalmazandók. Addig, míg az ilyen követelésre nézve kieszközölt fizetési meghagyás hatálya meg nem szűnik, a követelés a községi bíróság előtt nem érvényesíthető.

18. § Ha a hitelező az ellentmondásról való értesüléstől számított hat hónap alatt ellenfelének megidézését nem kéri és ilyen kérelmet az adós sem terjesztett elő: a fizetési meghagyás hatályát veszti, és pedig ha több adóstárs van, mindnyájuk ellenében.

Ha az adós a kézbesítéstől számított 15 nap után élt ellentmondással és a hitelező kielégítési végrehajtást foganatosított: a fentebbi következmény a hat havi határidő előtt is beáll akkor, ha a hitelező a végrehajtást rendelő végzésnek az adós részére való kézbesítésétől számított két hónap alatt idézést nem kér; feltéve, hogy ugyanezen határidő alatt az adós sem terjesztett elő idézési kérelmet. Ha az adós csak a végrehajtást rendelő végzésnek részére történt kézbesítése után terjesztette elő ellentmondását: a két hónapi határidő attól a naptól számítandó, a melyen a hitelező az ellentmondásról értesült.

Ha a fizetési meghagyás hatálya a fentebbiek szerint megszűnik; a végrehajtás is hatályát veszti s a bíróság az ennek következtében szükséges intézkedéseket - ideértve a végrehajtási zálogjog törlése iránti megkeresést is - hivatalból teszi meg.

19. § Ha a fizetési meghagyás hatálya megszűnik (11., 18. §-ok), a kereset megindításával egybekötött magánjogi hatály fenmarad arra az esetre, ha a hitelező a fizetési meghagyás hatályának megszűntétől számított harmincz nap alatt a követelés iránt keresetet ad be.

A fizetési meghagyás iránt előterjesztett kérelem visszautasítása esetében (4. §) az érintett magánjogi hatály fenmarad akkor, ha a hitelező a visszautasító végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt a követelés iránt keresetet ad be, vagy fizetési meghagyás kibocsátása iránt újabb, törvényszerű kérelmet terjeszt elő.

20. § A fizetési meghagyási eljárás során a felek képviselőjére a sommás eljárásban érvényes szabályok a következő eltérésekkel alkalmazandók:

a) az ügyvéd a fizetési meghagyás iránti kérelem előterjesztésénél és az ellentmondásnál meghatalmazását igazolni nem köteles;

b) idézési kérelemmel egybe nem kapcsolt ellentmondásra feljogosítottak intendő minden önjogu személy, a ki a fizetési meghagyást felmutatja így az írásban benyújtott ellentmondáshoz csatolja.

A b) pont esetében a hitelező kérelmére kiadott idéző végzés magának az adósnak kézbesítendő.

Ha kiderül, hogy valaki fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet vagy ellentmondást meghatalmazás nélkül terjesztett elő, s cselekményéhez ennél utólag sem járul hozzá: a meghatalmazás nélkül eljáró a felmerült költségekért és károkért felelős.

21. § Ha az ügyvéd által nem képviselt fél a fizetési meghagyás kibocsátását tárgyzó kérelmet vagy az ellentmondást írásban kívánja előterjeszteni: szükséges, hogy az írásbeli beadványt a fél saját kezével írja alá, vagy két évi előttemezése mellett - a kiknek egyike a fél nevét is aláírja - kézjeggyével lássa el.

E szabály áll a meghatalmazott által benyújtott írásbeli beadványra is, a mennyiben meghatalmazott által való képviseletnek helye van.

22. § A fizetési meghagyás iránti eljárásban, ha a felet ügyvéd nem képviseli, a bélyegköltségen és postadíjon felül semmi más költség vagy díj fel nem számítható. E szabály a 40 korona összegig vagy értékig terjedő ügyekben akkor is áll, ha a fél ügyvéd által van képviselve.

A 40 korona összeget vagy értéket meghaladó ügyekben, ügyvédi képviselet esetében, a bélyegköltségen és a postadíjon felül, következő díjak adottak:

1. A fizetési meghagyás kibocsátása iránt szóval vagy írásban előterjesztett kérelemért:

- a) ha a per tárgya járulék nélkül
40 koronától 100 koronáig terjed 2 korona,
- b) 100 koronán felül 400 koronáig 4 korona,
- c) 400 koronán felül 600 koronáig 6 korona,
- d) 600 koronán felül 1000 koronáig 8 korona,

2. A szóval vagy írásban előterjesztett ellentmondásért a fentebbi díjtételekben foglalt összegnek fele jár.

23. § Az ellentmondás esetén keletkezett perben a bíróság a fizetési meghagyás kéréséből és az ellentmondásból felmerült költségek megtérítése felett határoz.

Ha a fizetési meghagyás hatályát veszti: ellenfelétől költségeinek megtérítését egyik fél sem követelheti.

24. § A fizetési meghagyás iránti ügyekről napló viendő s abba ugy az abban benyújtott, mint az élőszóval előterjesztett fizetési meghagyási kérelem és ellentmondás, ugyszintén a fizetési meghagyás kézbesítését és a behajtás foganatosítását tárgyzó megkeresés szabályszerűen bevezetendő.

A fizetési meghagyás iránti kérelmet vagy az ellenmondást tartalmazó beadvány az ellenféllel nem közlendő; a kérelem vagy ellentmondás szóbeli előterjesztése esetében pedig jegyzőkönyv nem veendő fel.

A napló vitelének módozatait és az ügykezelési szabályokat az igazságügyminister rendelettel állapítja meg.

25. § Az igazságügyminister felhatalmaztatik, hogy Fiumében és kerületében a jelen törvényt az ottani viszonyoknak és az ott érvényben levő peres eljárásnak megfelelő módosításokkal hatályba léptethesse.

26. § A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a fizetési meghagyást tárgyzó eljárás során lerovandó bélyegilletékeket a törvényhozás további intézkedéseig az igazságügyministerrel egyetértőleg megállapithassa.

27. § A jelen törvény hatálybalépésének napját az igazságügyminister rendelettel állapítja meg.

28. § A jelen törvény végrehajtásával az igazságügyminister, a belügyminister és a pénzügyminister megbizatnak.

TARTALOMJEGYZÉK

1893. évi XIX. törvénycikk	1
a fizetési meghagyásokról	1